

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

AMERMAN IN KILLINGER

Dne 25. oktobra 1950 je bil ustreljen iz zasede v Medina County posestnik Harold Mast. Ustrelil ga je takrat 17-letni Jerry Killinger. Umor je naročil 27-letni posestnik Max Amerman, ki je imel ljubavno razmerje z ženo Harolda Masta. Ta žena, sedaj vdova Randi Mast, je po rodu Norvežanka, je živela v Nemčiji, kjer jo je spoznal Harold Mast, ko je služil v Nemčiji vojske, in jo poročil. Max Amerman je hotel spraviti s sveta Harolda Masta, da bi se polastil njegove žene Randi in je najel nedoletnega Killingerja, da je Harolda Masta ustrelil, sam pa, kakor je dokazal proces, hotel dokazati, kakor se tehnično strokovno pravi "alibi," to je, da je bival ob času zločina nekje drugod in ne na istem kraju, kjer je bil zločin izvršen in da torej z zločinom kot takim ni imel nobenega opraka.

V procesu, ki je sledil umoru Harolda Masta, sta bila oba, Max Amerman in Jerry Killinger, obsojena na smrt. Ko so sodbe postale pravomočne in zoper sodbe ni bilo več pravne poti, je ostalo na razpolago na smrt obsojenima edino le še sredstvo, da zaprosita za milost. Po ohijski ustavi ima governor države pravico, da lahko spremeni pravomočne kazni, ki so jih izrekla sodišča.

Governor Lausche se je odločil, da Maxa Amermana ne pomilosti in je slednji že končal svoje življenje na električnem stolu. O vdovi Randi Mast, ki je imela kot poročena žena nedovoljeno razmerje z Amermanom in ki je pisala Lauschetu, naj se nobeden od obsojenih ne pomilosti, se je governor izrazil, da bi bilo boljše zanje, če bi bila tiho in se pokorila za svoje grehe. Glede Jerryja Killingerja se je governor Lausche odločil, da ga pomilosti na dosmrtno ječo. Se razume, da bo obnašanje Killingerja odločevalo, kako dolgo bo ostal za jetniškimi zidovi.

Governor Lausche je glede Amermana analiziral njegovo dejanje, njegove sklepe in je dejal:

"Amerman je sklenil zrelo in premišljeno, da se znebi Harolda Masta, da bo pot do njegove žene svobodna. Amerman je najel nedoletnega Killingerja, da izvrši to dejanje. Amerman je hotel zvaliti krivdo na drugega, ker je hotel za sebe prihraniti življenje in njegovo uživanje. To so tipične lastnosti premišljene zločinske volje, ki ne zaslužijo nobenega obzira in milosti. Killinger je obratno kot nedoletni izvršil, v kar ga je zapeljal Amerman in bil zgolj njegovo orodje. Med obema je v vprašanju volje in odgovornosti taka razlika, da Killinger zasluži, če se mu podeli milost."

Clevelandsko časopisje se je o dogodku obširno razpisalo s članki in z vestmi. Če na kratko strnemo vsebino tega poročanja, se ta vsebina glasi: Governor Lausche ni storil prav, ko se je vmešal v odločbe neodvisnih sodišč. Governor Lausche naj bi pustil oba zločince umreti iste smrti. Killinger je bil pomiloščen, ker je zanj nastopil veliko število znancev in prijateljev.

Governorja Lauschetu ne bomo zagovarjali, ker ga ni potrebno. Naš list je spremljal ta odvratni dogodek umora Harolda Masta in o njem poročal. Čitatelji so obveščeni o vsem, kar je po dogodku sledilo. Kar je treba zavriniti na očitjanje clevelandskega tiska governorju Lauschetu, ko je pomiloštil Killingerja, je dvojje:

Vsak governor države Ohio ima po ustavi pravico pomilostitve. To določilo ohijske ustave je tako določilo kot vsako drugo v ustavi. Če governor države Ohio uporablja to določilo, uporablja pravico, ki mu jo daje ustava. Ne gre torej za neko "vmešavanje" v posle neodvisnih sodišč in njihovih razsodb, marveč za uporabo samostojne pravice, katere gre governorju po ustavi.

Pri izrekanju kazni in pri presojanju zločinca je danes v vseh demokratskih državah odločilno vprašanje volje. Stojimo še vedno na stališču, da je naša volja svobodna. Strokovnjaki, ki se bavijo z našim dušeslovjem in razvojem volje, vedo celo povedati, da se volja različno usmerja — različno skoraj po desetletjih našega razvoja. Vsakdo naj premisli in razčleni samega sebe, kaj je bilo z njim do 10. do 20. do 30. leta in naprej, pa bo videl velikansko razliko razvoja tako usmerjenosti, kakor tudi cilja svoje volje. Primerjati voljo zrelega Amermana z nezrelim Killingerjem, je pravno in življensko nemogoče. Korak governorja Lauschetu je pravno in življensko razumljiv, človeški, moder in pravičen.

L. Č.

UREDNIKOVA POŠTA

Andrew Spolar zopet v Floridi

Dobro poznani Andrew Spolar, ki je bival v Forest Lake, Ill., sedaj pa se je preselil zopet v toplo Florido, je pred kratkim poslal sledečo notico:

"Čenjeno uredništvo!
"Ker je ta napreden list dobro poznan med slovenskim narodom, bi rad povedal čitateljem in prijateljem, da zopet odrinem proti topli Floridi. Zahvaljujem se jim za postrežbo ob času mojega obiska v Clevelandu, Canadi in drugod.

Vsi tisti, ki hočete pobegniti pred zimo v tople kraje, ne boste nič zamudili, če se boste pri meni oglasili. Sem sredi Floride ob Mexico Gulf, med Tampa in Sarasoto v največji ribiški vasi — Cortez pri Bradenton Beach. Tukaj je življenje veliko bolj pomeni kot pa po večjih mestih Floride in po letovističnem Severu.

"Rad bi imel slovensko družino in malo pomoči, ne brigajte se za hrano in stanovanje ali ribolov, bom že jaz preskrbel. Če se kateri oglaš, je naslov tu.

"Priporočam ta list vsem Slovincem širom Amerike in Canade, ker prinaša važne novice iz cele Amerike in Evrope.

"Pošiljam dva dolarja za podporo. Lepa hvala in pozdrav."

Andrew Spolar
Albion Inn Hotel
Cortez, Fla.

Sestra išče brata

Barbara Hudovernik, bivačica na naslovu Zagorica št. 77 Bled, Jugoslavija, bi rada zvedela za naslov svojega brata Antona Mulej, ki baje biva nekje v Clevelandu. Gre se radi zapuščine brata Janeza Mulej, ki je umrl 26. oktobra v Šiški pri Ljubljani. Če sam čita te vrstice ali pa če kdo ve kje se nahaja, je prošnja, da sporoči na omenjeni naslov.

Starši pošljite mladino k Mladinskemu pevskemu zboru

CLEVELAND, Ohio — Odbor Mladinskega pevskega zbora je sklenil, da se bo ob prihodnjem koncertu zbora jemalo premikajoče slike, katere se bo poslalo v staro domovino, kjer jih bodo predvajali in seznanjali ondodne rojake z našo ameriško slovensko mladino.

Radi tega se prosi starše, katerih otroci pohajajo k zboru, da jih pošljejo redno k pevskemu vaju. Vabi se pa tudi tiste otroke, ki so že pred časom posejali zbor ter so radi enega ali drugega vzroka pustili, da se nam zopet pridružijo, kakor tudi novi, ki še niso bili člani.

Odbor se priporoča staršem, da se pridružijo in pomagajo zboru do napredka in nadaljnega obstoja.

J. Tomšič

RAZNE VESTI IZ STARE DOMOVINE

Tuja znanstvenica obiskala univerzo v Skoplju

Dne 15. oktobra sta prispela v Skopje profesor zgodovine na kolumbijski univerzi, gospod Filip Mosley in profesor na visoki Šoli za slavistiko pri londonski univerzi, gospod Reginald de Brey. Profesor Mosley bo študiral zgodovino Makedonije, profesor Reginald de Brey pa bo posnel na magnetofonski trak več starih makedonskih narodnih pesmi in pripovedk. Zanima se tudi za dosedanj razvoj makedonskega jezika, saj je sam pred nedavnim izdal velik priročnik o jugoslovanskih jezikih, v katerem je na okoli 70 straneh obdelal makedonski jezik.

Institut za nafto in plin v Zagrebu

Od prvotnih skromnih začetkov dela danes v njem že 90 strokovnjakov z ustreznim številom pomožnega osebja. Odkrivanje vedno novih nahajališč v Jugoslaviji, postavlja strokovnjake vsak dan pred nova vprašanja v zvezi z iskoriščanjem teh nahajališč. Kako ogromen razvoj ima pred seboj jugoslovanska naftna industrija, nam pove dejstvo, da je za prihodnje leto določeno samo za razširjenje rafinerij v Sisku, na Reki in v Bosanskem Brodu okrog pol milijarde dinarjev. Omenjeni institut v Zagrebu ima pet oddelkov: za geologijo vrtnanja, za kemično predelavo, za konstrukcijo, za delavnice in za administrativno-komercialne posle. Posebno važnost ima delavnica instituta, kjer izdelujejo laboratorijske naprave in miniaturne obratne naprave za preizkušanje sodobnih postopkov predelave nafte. Kolektiv instituta se ponaša že s precejšnjimi uspehi. Med drugim se sedaj ukvarjajo s študijem najuspešnejše predelave oljnih škrljcev, da se čim bolj poveča odstotek katrana, ki ga pridobivajo iz škrljcev. Največji uspeh obeta nov tehnološki postopek pri žganju škrljca v rotacijskih pečeh, kjer bodo škrljce tako izžgali, da bodo na koncu poleg katrana dobili klinker za industrije cementa. Tak način predelave bo omogočil znatno zmanjšanje stroškov predelave, saj se bo kot stranski proizvod pridobil dragocen polfabrikat za industrijo cementa.

Novi proizvodi iz polivinila

Komaj šest mesecev je preteklo, odkar so v Splitu odprli prvo prodajalno proizvodov iz polivinila (plastično maso), danes pa se polivinilni proizvodi prodajajo že v 70 mestih in industrijskih središčih. Sprva je surovino iz tovarne "Jugovinil" predelovalo samo nekaj podjetij v Zagrebu in Splitu, danes pa je v vsej državi že 42 tovarn in nad 120 delavnic, ki izdelujejo iz polivinilnih surovin razne potrošne predmete, kot kocke, gramofonske plošče, otroške vozčke in pohištvene predmete, prevlečene s polivinilom.

Kaj Ribničanje najraje berejo

Ribničani, ki so znani po svetu zaradi svojih lesenih žlic in drugih lesenih izdelkov, se zadnja leta tudi na prosvetnem področju pridno uveljavljajo. Imajo svojo domačo igralsko družino, ki jih vedno razveseli s kakšno igro. Tudi v prvi polovici letošnjega leta so imeli že precej dobro uspešnih iger, nekajkrat pa je nastopil tudi domači veseli teater.

Najmočnejši, in lahko bi rekli zadnji čas tudi najpridnejši odsek ribniškega sindikalnega kulturno umetniškega društva "Tone Majnik" pa je vsakakor ribniška ljudska knjižnica, ki je postala močno kulturno gibalno za vso ribniško dolino. Knjižnica je nastala iz zelo skromnih začetkov — iz malih knjižnih zbirk, ki so jih pridni zbiraleci nabrali po hišah leta 1946. Seveda te knjige niso bile nikakršni knjižni zakladi, saj so vse boljše knjige med vojno uničili okupatorji in belogardisti. No, danes so te knjige večinoma že iz "prometa" in počivajo v knjižnem arhivu, knjižnica pa ima že 2,579 dobrih, kulturno pomembnih knjig, kjer so zastopani vsi slovenski klasiki in največji pisatelji.

Zelo zanimivo je, kaj Ribničani najraje berejo. Kakor izgleda po izposojanju knjig, jim je najbolj pri srcu pisatelj France Bevk, ki je imel letos doslej že 257 bralcev. Njemu sledi Josip Jurčič, Jack London, Jules Verne, Milčinski, Finžgar itd. Pesniki pa Ribničanom niso posebno pri srcu, kajti le deset bralcev si je izposodilo pesniške zbirke. Knjižnico vzdržuje domače sindikalno kulturno prosvetno društvo, podpira jo pa tudi krajevni odbor Antifašističnih žena in

sindikat. Prav gotovo bi se knjižnica še bolj razmahnila, če bi imela večje in primernejše prostore ter svojo čitalnico.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

MATHEW ZABKAR

V Polyclinic bolnišnici je umrl po daljšem bolehanju poznani Mathew Zabkar, star 60 let, stanujoč pri hčeri na 1129 Addison Rd. Doma je bil iz vasi Brlog, fara sv. Križ pri Kostanjevici, kjer zapuša več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 37 let in je delal pri Steel Imporvement Co. Bil je član samostojnega društva Dosluzenci in društva Slovenec, št. 1 SDZ.

Tukaj zapuša sina William, hčeri Mrs. Anne Ljubi in Mary, tri vnuke, sestro Mrs. Anne Malich in več sorodnikov. Soproginja je umrla leta 1927. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato v družinskem grobnicu na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v torek popoldne ob dveh.

JOSEPH KOPINA

Po dolgi in mučni bolezni je podlegel v Glenville bolnišnici poznani Joseph Kopina, star 44 let, stanujoč na 546 E. 152 St., kjer je zadnjih sedem let vodil gostilno Sylvia Cafe. Doma je bil iz Leskovca pri Krškem na Dolenjskem, kjer zapuša več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 28 let in je bil član društva Vodnikov venec, št. 147 SNPJ, podružnice št. 14 SMZ in Loyal Order of Moose, št. 117. Predno je prevzel gostilno je delal pri Browning Crane & Shovel Co. kot masinist.

Tukaj zapuša soprogo Rose, rojeno Jerič, sina Joseph ml., sinah Catherine, vnukinjo Gale Ann, očeta Joseph Vene v Genave, Ohio, brata Franka, dve sestre, Mrs. Mary Kožar in Mrs. Theresa Williams v Newark, Ohio, ter več sorodnikov. Mati Theresa je umrla pred enim letom. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

URSULA BLASETICH

Ko se je v soboto zvečer prijavljala na svatbo svojega vnuka, se je Mrs. Ursula Blasetich, rojena Rolich, nenadoma zgrudila in umrla, zadeta od srčne kapi. Stara je bila 62 let in je stanovala na 13624 Lake Shore Blvd. Doma je bila iz vasi Gornji Suhadol, fara Brusnice na Dolenjskem, kjer zapuša tri brate, Franka, Michaela in Josepha, sestro Mrs. Ano Paterka in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 42 let in je bila članica društva sv. Vida, št. 25 KSKJ, in društva Waterloo Grove, št. 110 WC.

Tukaj zapuša žalujočega soproga Johna, doma od Novoga mesta na Dolenjskem, hčer Mrs. Mary Blezetic, dva vnuka Jerry in John, ki se je v soboto poročil z Ivano Kremzar, sestro Mrs. Frances Furlan v Uniontownu, Pa., in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOHN MITCHELL

Snoči je naglo umrl, zadet od srčne kapi, John Mitchell, star 70 let, stanujoč na 15328 Shiloh Rd. Rojen je bil v Italiji in se je nahajal tu 50 let. Bil je dobro poznan pri naših ljudeh ter je delal pri N. Y. Central železnici.

Tukaj zapuša soprogo Louise, sina Franka, hčeri Mrs. Rose Moyer in Mrs. Eleanor Vallan, tri vnuke in sestro Mrs. Lugina Vichio. Pogreb se vrši pod vodstvom pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Od 14. do 20. novembra 1926

Evropa se pripravlja, da od strani carinske meje. V ta namen se je šla pripravljala komisija Lige narodov, da pripravi vse potrebno za mednarodno konferenco, katere cilj je združiti Evropo v ekonomskem oziru. Tako bi postale faktično "združene ekonomske države Evrope."

Romunska kraljica Marija je dospela v Chicago. Sprejeta je bila z velikim uradnim pompom na Central kolodvoru.

Kakih 300 komunistov je vprizorilo demonstracije in nosilo se napise: Doli z romunskim terorizmom! — Doli s kraljico Marijo, zatiralko Bukovine in Besarabije! — V romunskih ječah gnije 2,500 političnih jetnikov!

Kraljica ni dala nobenega znaka, da je to sploh opazila. Odpeljala se je v mestno hišo, kjer jo je pozdravil župan Dover in ji izročil ključe mesta.

Policijski šef Elmer Hill v Euclidu odstavljen po županu Elyu. Ta je to storil, ker je bil Hill ba je v zvezi z butlegarji.

Burna scena v clevelandski mestni zbornici radi romunske kraljice Marije. Župan Marshall je hotel vreči mestnega odbornika Petra Witta, ker je hotel prečitati protest clevelandskih Madžarov proti uradnemu sprejemu kraljice v Clevelandu.

Slavna pevka Luisa Tetrazzini je izjavila, da je po svoji poroki pred par tedni zopet dobila nazaj spodnje registre svojega glasu. Preje je pela le koloraturo sopran, sedaj pa bo lahko nastopila v vlogah, ki zahtevajo večjo nižino.

Pevka je stara 55 let in je poročila 30-letnega Pietra Vernatija. Sedaj se nahajata na poročenem potovanju in obiskala bosta tudi Ameriko.

Dramski zbor Anton Verovšek je vprizoril v Stanešičevi

PRED DESETIMI LETI

Od 16. do 23. novembra 1941

V Jugoslaviji je bilo zadnje dni ubitih 400 "komunistov." Vsi rodobljubi, ki nočejo postati izdajalci, so označeni za komuniste. Nad 500 oseb pa je bilo zajetih in pometanih v ječo.

Anglija otvorila drugo fronto proti osi. Udarila je v Libiji, kjer je že prodrla 80 milj globoko v sovražnikovo ozemlje.

Na banketu ob zaključku važne konference, na kateri so se sklenile važne stvari glede vojnih dobav Amerike Rusiji, je napil Stalin eno od 31 zdravil predsedniku Rooseveltu. Dejal je, ko je dvignil čašo: "Na mu Bog pomaga pri njegovemu delu."

V Kremlinu je bilo navzočih približno 100 ameriških in angleških diplomatov. Vsi ti diplomati so videli in poznali Stalina kot brezobzirnega diktatorja, zdaj pa s popolnoma druge strani in to sedem ur in pol, da povemo z besedami nekega Amerikanca: prijaznega starega gentlemana z ljudomilim obrazom.

Pevci in pevke Mladinskega zbora Slov. del. doma na Waterloo Rd. so vprizorili pravljico no igro "Izgubljeni raj." Petje pod vodstvom Louis Semeta, režija v rokah John Steblaja. Kostume, ki so bili naravnost krasni, je izdelala Mrs. Josephine Nagode. Plese je aranžiral Steblaj.

Nastopili so sledeči: Marian Kapel, Betty Cerjan, Marjan Steblaj, Alice Somrak, Eddy Terlep, Esther Nagode, Julia

dvorani veseloigro v enem dejanju "Po sončnem zahodu."

Nastopili so sledeči: Frank Cesen, Joe Prestri, Ana Bachel, Boris Paulin, Alice Poznik, Rudy Tomšič, Iva Coff, Louis Wolk, Frank Oblak, Andy Piri in Štefan Bajec. Imena igrovodje ni v poročilu.

Godba: Verovšek orkester. Vstopnina 75c, 50c in 25c.

V Slov. nar. domu na St. Clair Ave. pa se je vršil drugi koncert Slovenskega mladinskega orkestra. Vodja Louis Ule. Nastopile so v duetu Mrs. Josephine Lausche-Welf in v plesu Florence in Olga Podpadeč; vijolin solo Frank Matjašič, a Louis Belle s solosplovom; piano duet Anna Eršte in Mary Žužek in Joseph Vraneza s kornet solo ter Anton Eppich v kupletu "Zviti Jaka cestni pometač." Vstopnina 75c.

Igralci dramatičnega društva Lilijska so podali dramo v štirih dejanjih "Morje."

Vloge so imeli sledeči: Ivan Kavšek, Ivan Rožanc, Jacob Gustinčič, Pepca Turk, Marica Turšič, Agnes Turšič, Ana Baraga, Ivan Lavrič, Zof Baraga, Frances Baraga in Franc Turšič.

Po predstavi ples. Igrovodja? Vstopnina ?

Tajnik društva Lunder-Adamščič št. 20 SSPZ, William Candon, se je preselil iz Glass Ave. na 1058 E. 72 St.

Razprodaja: Moške nogavice 5c par, žepne rute po 5c, delavne srajce 69c, pražnje srajce 95c, volnene srajce za zimo 98c, teška spodnja obleka 98c, moške hlače za delo 95c. Louis Jerkić Clothing Co., 672 E. 152 St.

Krojači: Leo Jenko, 16717 Waterloo Rd.; Acme Dry Cleaning, 671 E. 152 St.; John Močnik, 6517 St. Clair Ave.; Jim Okorn, 6925 St. Clair Ave.; Joe Majcen, 635 E. 152 St.

Godec, Angie Cvek in drugi. Po oceni je bil velik uspeh v vseh ozirih.

Na Zahvalni dan je podal socialistični pevski zbor "Zarja" svoj jubilejni koncert za 25-letnico obstoja.

Pozdravni nagovor je imel Milan Medvešek.

Prvi del programa je vseboval izpiske iz oper in operet. V drugem delu so sodelovali sledeči zbori: "Svoboda" iz Detroit, Michigan, "Sloga", "Slavulj" in "Slov."

V petju in plesu je nastopil tudi češki zbor "Voljan" in sicer iz "Prodane neveste."

Pevovodja J. V. Krabec, pri glasovirju Edwin Poljšak. Po sceni je bil uspeh prvega reda in dvorana nabito polna.

V Cleveland je došel hrvatski ban Ivan Šubašić.

Poročil se je Mr. Al Jelerčić, sin Mr. in Mrs. Frank Jelerčić, 15302 Waterloo Rd., in Miss Geraldine Greene.

Tetica štokljka se je oglašila pri družini "kralja polk," Frank Jankoviću in pustila zalo hčerko, osem funtov težko.

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

STARODAVNI MUHOBOR

SESTO POGLAVJE

Nemara med najčastljivejših svetinje slovenskega naroda spada stara, vsepovsod razširjena, globoko ukoreninjena navada: kadar se snuje kaka stvar—vse mogoče ljudi se vpraša in posluša, le strokovnjaka nobena!

Tako tudi v Muhoboru. Toliko ugibanja, krika in prahu za sodnijo! Da bi pa tudi le enemu izmed onih, ki so vodili vso zadevo, prišlo na misel in bi se šel posvetovati k Civhi ali k Smerajcu, ki sta na samotnem koncu trga, imenovanem Brinje, imela drug poleg drugega svoji domovanji in sta na daleč okrog slovele kot najzagrizenejša pravdarja vsega sodnega okraja—tega pa ne!

In vendar Civha—kak moč je bil Civha! Na sodniji je bil kar domač! Če ga teden dni ni bilo na pregled, že so ga pogrešali in kadar se je zopet pokazal, gotovo ga je sodnik prijazno vprašal: "O, Civha, ali ste še živi? Sem že mislil, da vas je vzel hudič!"

Strokovnjak je bil v kazenskih in v pravnih stvareh.

Zaprta prav za prav ni bil dosti. Ovađen, da, ovađen je bil nešteto krat, toda znal se je, strokovnjak, izmotati iz zank postave kakor nikdo drugi. Le kakih 12-krat je imel nesrečo in je obsedel: trikrat zasadi jezika, enkrat zasadi lovškega čuvalja in zasadi žandarja—vse vkupe prazne neumnosti, ni vredno, da bi o njih govorili! Enkrat pa zaradi prisega. Tri mesece je dobil zaradi prisige in nekaj mesecev en post—ta kazen je bila bolj nerodna! Toda dobil jo je po nedolžnem!

Resnice res ni govoril pred prižganimi svečami, tega ne taji kar je res, je res! Ali prisega le ni bila kriva, zato ne, ker Bog, pred katerim je prisegel, ni bil pravi Bog. Pravi Bog ima na križu glavo nagnjeno na desno stran, ta pa jo je imel na levo. Ta torej sploh ni bil živ Bog, ampak levi razbojnik, pred tem pa prisega sploh ni ne velja—naj je resnična, naj je krivična, neveljavna je! Tako se je bil zagovarjal Civha pri sodbi. Pa kaj, ko sodniki nimajo več prave stare vere—obsodili so ga in Civha je prestal kazen.

To je bilo pred deset leti, tačas, ko se je s sosedom Smerajcem pravdal zaradi meje v gornji hosti. Tiste pravde je bilo škoda! Že je bil zmagal in sosed Smerajec je kar piskal, toliko so ga zadeli stroški. Pa je oni nesrečni levi razbojnik zasul stvar ravno narobe!

Toda ena pravda izgubljena, kaj to Civhi! Koliko jih je pa izgubil nasprotnik Smerajec, še enkrat toliko gotovo kakor Civha! Prezgoda se je širokoustil Smerajec okoli po krčmah: "Civha je poznan za krivopriščnika, nobena prisega se mu ne bo več dala, vse pravde bodo zdaj moje!"

Civho, strokovnjaka, ni bilo tako lahko ugnati! Izgubil je prisego, to je res, ali prestrel si je nadomestek, ki v pravdi še več šteje kakor prisega, priskrbel si je stanovitno pričlo, pastirčka Jerneja. Komaj 14 let je bil star, nedolžen kakor angel, nič v sorodu s Civho, ta je odšel v vseh pravnih stvareh na strani—vse je videl, vse je čul, na vse se spominjal, na vse prisegel—pravi biser med pričami! Civha ga je vzel kar za svojega in mu obljubil doto, tako je ljubil bistroumnega fantiča: "Smili se bi," je rekel, "ker je sirota."—Tak možak je bil Civha.

Njegov sosed in sovražnik Smerajec je bil deset let mlajši od njega, toda v tožbah nič manj podkovan, le nekoliko previd-

nejši. Pravdarstvo mu je tičalo že v krvi. Njegov oče in stari oče sta bila oba strastna pravdarja, noben sosed ni vztrajal poleg nju, vsak je hitel prodati domačijo in ubežati iz neprijetne sosesčine. Civha je bil prvi, ki je vztrajal—česar so se drugi bali, njemu je bilo v slast.

Smerajčevi so bili taki, da so se tožarili tudi med sabo. Mladi, oče sedanega gospodarja, je na primer branil staremu pot skozi vežo, češ: "Kamrico ste si izgovorili, pota v njo pa ne. Hodite skozi okno!" Glas o tej pravdi se je daleč naokoli ohranil do današnjega dne in govorica trdovratno trdi, da je stari izgubil pravdo in res skozi okno moral laziti v svoje stanovanje.

Ohranil se je "zamerk," kako je potem ta za pravico tako vneti sin sam izročal domačijo svojemu nasledniku. Ta zamerk je zanimiva priča razmer in duha pri Smerajčevih. Izgovoril si je izročevalc poleg drugega: "Štibelje do smrti in pot čez vežo v štibelje ven in noter, pa tudi po štenjah ima pravico hoditi gor in dol in če bi hotel iti za peč, da bom lahko šel. Dve jablani sta moji, kateri si hočem izbrati, in lahko po vrtu hodim in tretim pa se tudi lahko uležem pod jablano. Pa dve kokoši, pa dam lahko valiti obema, pa kokoši imajo pravico in piščeta po vrtu hoditi in čez vežo. In če je treba jest iti, da me pokličejo..."

O, od Smerajčevih se je dalo kaj naučiti! Mladi Smerajec, kako rahločuten je bil za pravico, namreč za svojo! Ali ni po vsej sili hotel tožiti Civho zaradi čebel, ki se hodijo past na njegovo ajdo! In zelo se je čudil, da za čebele ne veljajo tiste postave, kakor za krave, ki uhaajo v tuje.

Predale je imel polne sodnih spisov, starih zamazanih v pre-gibih preperelih in novih; ta zbirka je bila rodbinski arhiv in ponos vse hiše. Ob dolgih zimskih večerih je Smerajec privlekel kak šop teh spisov na dan, družina je sedela okoli mize pri peči, in čital jih je počasi in preudarno, sukal in tehtal je prečudne pravdoznanske besede, razlagal jih je in pravil o preprih, za katere je šlo in družina in zlasti naraščaj, dva paglavca, so pazljivo poslušali zgodovino rodu in rodbinski duh se je vzbujal v vseh poslušalcih in kadar so razmere tako nanesle, da je kazalo sosedu namazati hišo in porezati cepljenje, Smerajčevima poglavcem ni bilo treba šele ukazovati—storila sta svojo stvar iz lastnega nagiba in sta dobro vedela: Naju ne morejo zapreti, še nimava dosti let.

Taka moža sta bila torej Civha in Smerajec in tako dva redka strokovnjaka je Muhobor šel prezirati, ko se je poganjal za sodnijo. Tisti čas se je pletla med Civho in Smerajcem slučajno ena sama pravda—drugače jih je bilo rado več hkrati—pravda je šla zaradi motene posesti. Civha je bil peljal gnoj na njivo in je prazni voz tako obrnil, da je zadnje kolo steklo črez vzare Smerajčeve—hitro ga je šel Smerajec tožiti in danes sta imela dan.

Klicana sta bila na tretjo uro popoldne, odpravila sta se pa po lepi navadi muhoborskih kmetovalcev že jutraj z doma: kdo bo delal, ko imava v glavi pravdo, in kdo bo klepal doma sok, zelje in krompir, ko se nudi tak lep izgovor za kosilo v Lučah.

Prvi je šel z doma Civha. Pogledal je proti Smerajčevi hiši, kjer je pri oknu kukal mali Tonček; zamrmral je nekaj in pljunil in jo enakomernega, trdega koraka vsekalo po cesti.

(Dalje prihodnjic)

PREMIČNI VRTALNI STOLPI

Čeprav uporabljajo po svetu vedno nove vire energije, vendar vedno bolj potrebujejo nafto. Zato povsod hitijo iskati nove vrelce, pri čemer izdatno pomagajo za to potrebne priprave, ki jih lahko premikajo z enega mesta na drugo.

Vrtalne naprave za vrelce nafte so tehnično zelo napredovale. Prvi vrtalni stolpi pred približno sto leti so bili zelo podobni kakšnemu cerkvenemu zvoniku iz desk. Vrtalni način, ki so ga začeli uporabljati pred 50 leti, pa je privedel do tega, da so začeli izdelovati kovinske konstrukcije, ki so bile vedno bolj v skladu z njihovim namenom. Spočetka so vrtali na najprimitivnejše načine.

Pozneje so iznašli bolj uspešen način s pomočjo motorjev. Zdaj vrtajo sonde motorji z 2,000 konjskimi silami do globine 5,000 metrov in še več.

Največji vrtalni stolp na svetu je verjetno v Texasu, ki je visok 62 metrov. Ta višina ima to prednost, da omogoča uporabo bolj dolgih členov za vrtanje kot pri stolpih navadne višine. Členi so dolgi 13,50 namesto običajnih 9 metrov. S tem prihranijo mnogo časa pri delu za vrtanje.

Plavajoči vrtalni stolpi, ki jih uporabljajo na obalah Texasa, Louisiane in Venezueje, ne ostajajo prav nič za onimi na kopnem. Eden od njih, ki je montiran na ploščadi 70x35 metrov, je pravi plavajoči otok, na katerem dela 50 moč; sam stolp je visok 50 metrov, ploščad pa 10, skupno torej 60 metrov.

V zadnjem času uporabljajo te orjake vedno manj. Vedno bolj je v rabi tak material, ki je bolj prikladen za premeščanje, tako na kopnem kakor tudi na vodi. Stolpe za vrtanje na vodi premikajo tako, da vlačilec vlačil ploščad lahke konstrukcije; na njem so stroji, rezervni deli, ves potreben material za vrtanje in osebje.

Za vrtanje na suhem izdelujejo prenosne sondne naprave. Te so iz dveh delov, ki jih prepeljejo na mesto vrtanja in montirajo na podstavek, ki je prav tako prenosljiv. Še bolj premičen pa je vrtalni stolp, ki je v celoti montiran na ploščadi velikega avtomobila, na katerem je tudi vrtalni stroj s škripci in z vso potrebno opremo. Tega lahko transportirajo z največjo brzino na mesto in začno takoj vrtati.

(Po "Ljudski pravici")

HELIKOPTER ZA CENO AVTOMOBILA

Helikopter je idealen aparat za kratka potovanja, ker je lahko ravnati z njim in ker zavzema relativno malo prostora. Zaradi tega so začeli proučevati model, ki bi bil po svoji velikosti in ceni pristopen tudi širšemu krogu ljudi. Konstruktor Hiller se je oprijel tega dela in vse kaže, da je to nalogo zadovoljivo rešil. Njegov dvosedežni helikopter "Hornet," katerega kovinski rotor ženeta dva motorja (statoreaktorja), bo stal \$4,900. Ta cena je štirikrat nižja od cene sedanjih modelov.

Ta model je poceni zato, ker ima pogon s statoreaktorji. Nima več prejšnjih dragih naprav (navadni klasični motor, mehanično transmisijo, centrifugalni zavoro itd.) Zamenjati ga je mogoče po 500 urah pogona v nekaj minutah z novim motorjem. Pogonskega goriva sicer porabi precej, a je ceneno: nafta, plinsko olje ali petrolej.

Teža praznega aparata je 154 kilogramov, z gorivom pa 497 kilogramov, premer rotorja je 7 metrov, trup je dolgo 3,80 metra in širok 1,50 metra; doseže hitrost 115 kilometrov in največjo višino 3,600 metrov; z dvema oseba leti lahko 50 minut okrog 80 kilometrov daleč, dviga se pa šest metrov v sekundi.

Društveni koledar
NOVEMBRA

24. nov., sobota—Bazar krožka št. Prog. Slovenk v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

25. novembra, nedelja—Prireditelj Zenskega odseka farne SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

25. nov., nedelja—Ponovitev slik v Ameriško-jugoslovanskem centru na Recher Ave.

DECEMBRA

1. decembra, sobota — 30-letnica društva Napredek št. 132 ABZ v AJC, Recher Ave.

2. decembra, nedelja—Koncert zbora Slovan v AJC na Recher Ave.

2. decembra, nedelja—Ples Waterloo Camp št. 281 WOW v SDD, Waterloo Rd.

9. decembra, nedelja—Koncert

Mladinskega zbora SDD na Waterloo Rd.

16. decembra, nedelja — Zabava pevskega zbora Adria v Ameriško-jugoslovanskem centru na Recher Ave.

16. decembra, nedelja—Ples društva Waterloo Grove št. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.

25. decembra, torek—Božični dan—Ples podr. št. 48 Sansa v SDD, Waterloo Rd.

FOR
TELEVISION &
RADIO REPAIR
Anthony Debeljak
IV 1-5437 4-8 p. m.

Pošteni samski osebi
moškemu ali ženski, se odda v
najem popolnoma opremljeno sobo
z uporabo kuhinje.
IV 1-1377

Hiša naprodaj
Hiša s 6 prijetnimi sobami za
eno družino. Dve garaži, dve loti,
forniz, vse nanovo dekorirano.
Sadno drevje, itd.
Zgledite se osebno ali pokličite
14305 JENNE AVE.
PO 1-1725

GOSTILNA NAPRODAJ
Prodaja se zelo dobrodošlo gostilno
z D-5 licenco. Na vzhodni strani.
Za pojasnila pokličite po 2. ure po-
podne
MU 1-9739
in vprašajte za Anna

DELO DOBIJO MOSKI

MACHINE HANDS
izurjeni in deloma izurjeni
za Vertical Boring Mill
Podnevi — 50 ur tedensko.
ARCADE TOOL & GAGE
10926 Avon Ave.,
zapadno od E. 116 St.
Pokličite VU 3-5361
in vprašajte za Joe

ZASLUŽITE SI
BOŽIČNI
DENAR
SEDAJ

Prodajate blago po vašem okusu.
Igrače, darila, moško opravo in
potrebščine.

Polni ali delni čas.
Stalna plača, provizija in popust.
EMPLOYMENT OFFICE
9. nadstropje

HIGBEE CO.

OLIVER

(na obrambnem delu)

potrebuje

OPERATORJE

za

Large Single Spindle

DRILL PRESSES

TURRET LATHES

BORING MACHINES

Lo Swing

GRINDERS - EXTERNAL

RADIAL

GRINDERS

MILLING MACHINE

ASSEMBLERS

Incentivna plača takoj od začetka
na incentivnem delu.

SHEET METAL LAYOUT

INSPECTORS

TOOL DESIGNERS

TOOL GRINDERS

TOOL & DIE MAKERS

TOOL MAKERS

TOOL ROOM MACHINE

OPERATORS

Dobra plača od ure. Podpore, plačane počitnice in prazniki. Kavzula o življenjskih stroških, avtomatično povišanje do maksimalne plače; prispevajoča skupinska zavarovalnina za delavce in njih družine.

5% več za 2. šift

10% več za 3. šift

CAFETERIA V TOVARNI

THE OLIVER

CORPORATION

19300 EUCLID AVE.

KE 1-0309

FINO 100% VOLNENO BLAGO

Vsled pomanjkanja obleke v Jugoslaviji, smo sestavili posebne asortirane pakete z blagom najboljših kakovosti 100% avstralske volne za obleke in zimske suknje za moške, ženske obleke in zimske suknje, kompletno z taffeta blagom za podlogo, vmesno podlogo, gumbi, iglami, sukanem in drugimi potrebščinami.

Barve: navadno in pisano blago v črni—temno plavi—rjavi—zeleni—sivi in drugih.

VSE VOLNENO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE

Prve vrste \$32.50

Izredne kakovosti \$42.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA MOŠKE ZIMSKE SUKNJE

Prve vrste \$32.50

Izredne kakovosti \$43.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA ŽENSKE OBLEKE

Prve vrste \$18.00

Izredne kakovosti \$21.50

VSE VOLNENO BLAGO ZA ŽENSKE ZIMSKE SUKNJE

Prve vrste \$28.50

Izredne kakovosti \$36.50

Cene vključujejo stroške dostave in zavarovalnine do najbližje poštne postaje prejemnika.
Ako plačate v kanadskem denarju, prosimo dodajte 8% k našim cenam.
Prosimo označite popolno ime in popolni poštni naslov prejemnika.

Pošljite vašo naročila z čekom ali Money ordrom na:

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

55 WEST 42nd STREET

NEW YORK 18. N. Y.

Vaše sanje o modernizaciji se uresničijo

Make your
home improvement
dreams come true

AMERICAN-Standard
MONTERSKO OPREMO

Sedaj je čas, da si modernizirate vašo kopalnico... da dodate k udobnosti... da lično preuredite vašo kuhinjo... da predelate vašo palnico. Ko si izberete America-Standard monterško opremo, prav lahko napravite vse te izboljšave, ki bodo v pravico krasoto. In vaš dom bo mnogo prijetnejši kot kdajkoli... v zavist slihernemu, ki si ga bo ogledal.

Prijazno vas vabimo, da si sedaj pridete ogledati našo obširno zalogo različnih modernih American-Standard kopalnic, stranišč, umivalnikov, kuhinjskih lijakov pralnih korit in avtomatičnih vodnih grelcev! Ni jih boljše za dobiti! In, presenečeni boste, ko boste videli po kako nizki ceni so!

Why wait?

Vam je mogoče sedaj modernizirati in
PLAČATE NA
LAHKE OBROKE

Pridite osebno ali pokličite in vam damo naše cene.

3-KOMANDNA OPREMA ZA KOPALNICO

163.95 in naprej
(brez sedeža in dodatkov)

Mario Kolenc

Louis Planinc

W. F. HANN & SONS

15505 EUCLID AVE

MU 1-4200

Ust. 1907

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

"Najbolj se bojim," pravi sestra pobito, "da bi jih nekoč na samem napadlo. Zato jih ne izpustimo izpred oči. Zda je Ančka pri njih."

"Pojdiva!" reče Lovrek nemirno in potegne sestro s seboj. Ob vstopu v sobo se je kar prestrašila: teta, ki je napol sedala in napol ležala, je bila shujšana in vsa zgrbančena.

"Lovrek, moj fant!" je prišlo kakor vzdih iz njenih ust. "Bog me je uslišal, vendar sem te še dočakala. Pred tvojim povratkom bi ne bila rada umrla. Zda je vse dobro, še bolezen se mi nemara zboljša. Nekaj let bi le še živela, če mi jih je bog prisodil..."

"Saj tudi boste, teta," je nežno

VAS MUČI REVMAATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St., IV 1-6939

Se priporočamo za izdelavo poročnih, družinskih in vseh drugih slik po zmernih cenah.

ODPRTO OB NEDELJAH

Dva pogrebna zavoda

Za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1053 East 67th St.
Henderson 1-2088 - Klumore 1-5890

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN
in Milan, Ill.

Established business.
All new modern fixtures.
Good going business.
Ideal for couple.

Write or call MR. ANGLE,
ANGLE INN, 103 W. 4th ST.
Phone Milan 293

MUSIC STORE

Old established firm, Gary, Indiana will sell business or rent building reasonably to responsible party. Immediate action necessary. Owner:

Gary 6223

zatrtil nečak in jo toplo poljubil na velo lice. Dobro ženo je ta neobičajni izraz njegove ljubezni nepopisno osrečil. Pričela je jokati in kar ni mogla spustiti njegove roke.

Lovrek je pozdravil še Ančko, nato pristavil stol k postelji, Polonica pa se je zadovoljila s pručko. Ginljiva je bila slika poslavljajočega se življenja, obdanega s svežo mladostjo, vdano ljubeznijo in veliko hvaležnostjo.

"Skoro preveč sem srečna," je zašepetala teta. "V samotnih urah, preden sem vaju dobila, sem se zmeraj bala, da umrjem sama in zapuščena. Toda glej, usmiljeni Bog mi je poslal vaju, moja ljuba otroka."

Lovrek je začel pripovedovati o svojem potovanju, hoteli pregnati bolnišnice misli na smrt, toda že po prvih stavkih so se zaslišali pod hišo hitri koraki, in kmalu za tem so se odprla vrata. Janez je pripeljal trškega zdravnika, mirnega in judomilega doktorja Prelesnika, ki je že zgolj s svojo navzočnostjo pomirjal vplival na bolnike. Med tem, ko je preiskoval teta, sta se pozdravila prijatelja prijatelj, ali ne manj iskreno.

Zdravnik je teta čisto potolažil in odhajaje menil, naj bi stopil nekdo z njim po zdravlilo.

Vključ tetinim ugovorom ga je spremljal Lovrek, da ga med štirimi očmi povpraša, kako je s teta.

"Naduha te vrste je potuhnje-

V blag spomin

ob tretji obletnici odkar je umrl naš dragi oče

JACOB STREKAL

Zatnilil je svoje oči dne 17. avgusta 1948 in ob deveti obletnici odkar je umrla ljubljena naša mama

MARY STREKAL

Njeno dobro srce je prenehalo biti 18. nov. 1942 leta.

Zopet podamo par vrstic v Vajin spomin, ljubljena roditelja. Vedno se vaju spominjamo z ljubeznijo in hvaležnostjo, vsaj sta bila za nas vedno skrbna in dobra.

Zalujoči otroci

Euclid, Ohio,
dne 19. novembra 1951.

na bolezen," je dejal zdravnik previdno. "Nekega dne jo lahko na vsem lepem zaduši, ali če pazite nanjo, bo še kako leto vzdržala. Ne pozabite, da je pač priletna, saj ni več daleč od osemdesetega."

Ob slovesu je še dostavil: "Da boste vedeli: v stalni nevarnosti je v jeseni in spomladi..."

S potrjim srcem se je Lovrek vrnil na Gradišče in v spanje prve noči ni bilo najboljšo. Toliko veselje je bilo drugo jutro, ko je Ančka pri zajtrku javila, da je teta noč odlično prebila, k čemu je brčkone največ pripomoglo veselje radi nečakovega prihoda. Zboljšanje pa je napredovalo tudi pozneje in kmalu je bolnica sedela ali poležavala v udobnem naslonjaču pred hišo, odkoder je s srčnim zadovoljstvom opazovala veselo gibanje mladih rok.

Gradiška vrtnarja namreč ni sta držala križem rok. Postopoma in po točno izdelanem načrtu sta spreminjala nekatere dose-danje načine vrtnarjenja in pričela gojiti redkejšo povrtnine, katerih semenje je prinesel Lovrek s seboj, da jih udomači in potem razpečava v bližnjem mestu. Pri vseh že doslej vzgajanih vrstah pa sta se trudila doseči čim lepšo obliko in čim okusnejši plod. Janez je bil kmalu navdušen za francosko vrtnarsko umetnost, njeni uspehi so ga presenečali.

"Zda se Miklausin obriše pod nosom!" je vzklaval maščevalno. Njegova napoved je bila seveda malce preuranjena, kajti baš razpečevanje zelenjadi in drugih povrtnin je povzročalo mlademu gospodarju največjo brigo. Dobavo v Toplice mu je bil popolnoma prevzel Miklausin, mestne branjeve pa so mu plačevale robo bolj slabo. Mimo tega je bila vožnja zamudna, izgubilo se je mnogo časa. Letos je moral

še potrpeti. Ali na zimo, tako je sklenil, se mora vse to temeljito preduriti.

Da se niso gmotne prilike na Gradišču spriči pičlih dohodkov in tetine bolezn, zahtevajoče skrbne nege—radi nje so morali poleg Ančke najeti še eno dekle—še bolj poslabšale, je bila zasluga dobro uspevajoče gostilne. Ko je vrt odpovedal, jih je ona izrezovala iz zagate, vsaj začasno, zakaj tu je bil tudi še sadovnjak.

Ob pogledu nanj je bil Lovrek zares vesel, kajti, med njegovo odsotnostjo se je bil mnogo obe-tajajoče razrastel. Kako visoko so se vzpela, kako široko razmahnila drevesca, vsajena na Urbančičevo pobudo v prvih letih po izgubi domačije! Tudi ostalo drevje, ki je pozneje postopoma nadomestilo staro in zanikrno, je bilo vredno pohvale. Veje so bile obložene, da so jih morali na vseh straneh podpreti s koli. Kolikor je mogel Lovrek presoditi, se je obetalo zdravo sadje, razen tega je Urbančič že v početku pazil na plemensko enotnost, tako važno pri prodaji v tujino. Da ima že zanesljivega kupca, ni Lovrek nikomur povedal.

V.

Po svojem povratku iz Francije se je Lovrek teden za tednom spravil na poset k nadučitelju Urbančiču v Szentjerneju, ali obilica dela in tetina bolezen sta ga dolgo časa zadrževala doma. Tako se je že skoro jesenilo, ko je izvršil svojo namero. Prijatelj ga je sprejel z odprtimi rokami in ga ves dan pridržal pri sebi. Z očetovskim ponosom mu je predstavil svojega sinčka, ki je že čvrsto koracal po sobi in s prikupljivim pogumom splezal na Lovrekovo koleno. Urbančičeva žena jim je postavila na mizo dobro kosilo, med katerim je mladenič z ugodjem opazil ti-

ho srečo in neskaljeno soglasje, vladajoče v varuhovi rodbini.

Pozneje, ko sta sedela na zračni verandi, sta se v razgovoru dotaknila tudi Miklausinovi spletke in njegovih naporov, da škoduje Gradišču.

(Dalje prihodnjič)

Razširjeno socialno zavarovanje

Po novi postavi, ki je v veljavi od 1. januarja 1951, je socialno zavarovanje (social security) razširjeno na mnogo oseb, katerih prej ni pokrivalo. Tako spadajo zdaj pod socialno zavarovanje mnogi samouposleni ljudje, ki prej niso. Na primer, ljudje, ki delajo v svojih lastnih trgovinah, mesnicah, brivnicah in v mnogih drugih obratih ali zaposlitvah.

Vsi taki samouposleni ljudje morajo prijaviti svoje letne dohodke od svojega dela uradu socialnega zavarovanja, ako v taki samouposlitvi zaslužijo \$400 ali več na leto. Ta prijava mora biti izvedena med 1. januarjem in 15. marcem 1951, to je isto-

časno s prijavo dohodkov za dohodninske davke. Poudariti je treba, da to ni stvar izbire, ampak odlok federalne postave, ki je v veljavi.

Ako je letni zaslužek samouposlitve znašal \$400 ali več, bo plačal od istega prispevek za social security 2 1/4 procenta. To brez ozira, koliko znaša njegov dohodninski davek. Dejstvo, da ima kdo ženo in otroke, ga ne oprošča davka za social security. Ako samouposlenec zasluži več kot \$3,600 na leto, mu od vsote, ki presega \$3,600, ni treba plačevati prispevkov za social security.

Od čistega zaslužka samouposlencev bo treba na primer plačati prispevke za social security sledeče: Od \$400: \$9; od \$1,000: \$22.50; od \$2,000: \$45; od \$3,000: \$67.50; od \$3,600: \$81.

Prispevki samouposlencev za social security se ne plačujejo v obrokih, ampak za vse leto skupaj.

Na prijavi za davek mora biti številka socialnega zavarovanja. Kdor ima že kartico s številko socialnega zavarovanja,

naj rabi tisto številko. Če jo je izgubil, lahko vpraša za duplikat iste. Kdor še nima kartice in številke od social security, naj si jo nabavi brez odlašanja, da se izogne gneči po novem letu.

Vpraša naj lokalni "Social Security" urad za aplikacijsko formo za nabavo kartice in številke socialnega zavarovanja. Lokalni urad mu bo poslal aplikacijsko formo in adresirano koverta za vrnitev iste. Po prejemu aplikacije mu bo urad poslal kartico po pošti.

Vsak se tudi lahko osebno oglasi v lokalnem uradu "Social Security" za nabavo kartice in za morebitne druge informacije v zvezi s socialnim zavarovanjem. Za informacije lahko vpraša tudi telefonično.

V Clevelandu, Ohio, je naslov lokalnega urada sledeč: "Social Security Administration, Field Office, Room 308, Chester-Twelfth Bldg., Cleveland 14, Ohio."

V drugih krajih naj prizadejati sami poizvedo, kje je lokalni "Social Security" urad za njihovo okrožje.

—NOVA DOBA

Največja ameriška agencija za odpremo moke in darilnih paketov v Jugoslavijo

Vse pošiljke odpremljene preko Trsta so dostavljene prejemniku v teku 20. do 25. dne

DA ZNIZAMO CENO MOKI...

in našim odjemalcem pomagamo poslati več moke v Jugoslavijo, je Dobrovoljni Odbor, eno največjih podjetij moke "Flour Mills of Canada," in Vam radi tega moremo nuditi to izvrstno moko po sledečih nizkih cenah.

Pošiljamo dvoje vrst najbolj znane moke, kanadsko "Manitoba Hard Spring Wheat" in najboljšo ameriško moko "Gold Medal." "Manitoba Spring Wheat" pošiljamo pod našim imenom in garantiramo, da moka vsebuje sledeče: 12% Protein, 50/52 ash, 72% extraction—pakirana v eksportnih Osnaburg vrečah.

DOBROVOLJNI ODBOR MOKA

\$775 Zmleta iz kanadskega Manitoba žita. 100 lb. vreča—Vključivi dostava do REKE-FIUME samo.

\$1050 Zmleta iz kanadskega Manitoba žita. 100 lb. vreča—Vključivi dostave do NAJBЛИŽJE POSTAJE ALI PRISTANIŠČA.

Gold Medal moka

\$900 100 lb. vreča—Vključivi dostave do REKE-FIUME samo

\$1200 100 lb. vreča—Vključivi dostave do NAJBЛИŽJE POSTAJE ALI PRISTANIŠČA

Sigurna dostava sleherne vreče moke je jamčena

STANDARD PAKETI

Vse Standard pakete in pakete po naročilu, ki ne presegajo v teži 44 funtov, se izročijo prejemniku na zadnji pošti.

ZAPROSITE ZA NAŠ NOVI CENIK ZA KOMPLETNO IZBERO VELIKIH IN MAJHNH STANDARD PAKETOV

Vse naše pošiljke so zavarovane proti popolni ali delni izgubi.

NOVI PAKETI

V sledečih cenah so vračunani vsi stroški prevoza do zadnje pošte ali najbližje postaje ali pristanišča prejemnika.

100 lbs.	Sirova kava—Colombia	\$39.00	40 lbs.	Caja	\$85.00
24 kant.	Pakirana v močnem lesenem zaboju. Kot darilo bomo dodali kavni pribor za šest oseb: 6 skodelic in krožnikov, posodo za kavo in 6 majhnih žličk		24 kant.	Mleka (vsaka kanta 1 lb.)	\$23.50
100 lbs.	Sirova kava—Haiti	\$82.00	40 kant.	Borden's Magnolia kondenziranega mleka (vsaka kanta 14 unc)	\$13.70
24 kant.	Pakirana v močnem lesenem zaboju. Kot darilo bomo dodali kavni pribor za šest oseb: 6 skodelic in krožnikov, posodo za kavo in 6 majhnih žličk		40 kant.	Borden's evap. mleka (vsaka kanta 14 unc)	\$13.70
110 lbs.	Ena bala najfinjših norveških "Bakalar" rib. Vsak "bakalar" okrog 1 funta	\$59.00	24 kant.	Sladkega kakao (vsaka kanta 1 lb.)	\$18.50
100 lbs.	50 lbs. špagetov in 50 lbs. makaronov	\$21.00	24 kant.	Armour ali Swift's srezane šunka, 12 unc	\$23.50
40 lbs.	20 lbs. špagetov in 20 lbs. makaronov	\$ 9.50	24 kant.	Armour ali Swift's Corned Beef, 12 unc	\$23.50
144 kosov	"Palmolive" ali "Maxine" toaletnega mila	\$19.00	24 kant.	Armour ali Swift's Roast Beef, 12 unc	\$27.50
120 kosov	Mila za pranje	\$15.00	24 kant.	Armour ali Swift's vinarice, 12 unc	\$11.00
100 kosov	Ivory mila, veliki kos	\$21.00	12 lbs.	Sladke čokolade "Swiss Menier"	\$12.50
96 paketov	Kokošje juhe z rezanci	\$17.00	24 paketov	California rozin čokolaj (1 lb. vsak zavoj)	\$11.75
			24 paketov	California rozin (15 unc vsak zavoj)	\$11.75
			25 zavojev	Francisk's cikorijske (6% unc vsak zavoj)	\$ 8.95
			10 lbs.	Prekajane šunka	\$15.00
			24 kant.	Cisto evinjsko klobase (vsaka kanta 12 unc)	\$27.50

(Cene izročene uradu OPS v Washingtonu)

PRVOVRSTNO AMERIŠKO USNJE ZA ČEVLJE—CRNO ALI RJAVO—z vsemi potrebščinami Za 2 para moških čevljev \$13. Za 2 para ženskih čevljev \$12.

PRVOVRSTNE DUPONT NYLON NOGAVICE

51 gauge 15 denier
Z zračno pošto: \$4.95 3 pari \$4.25
6 parov \$8.90 6 parov \$7.25

PEČ NA DRYA IN PREMOK

HALLICRAFTER RADIO, model S-38B \$59.50
STROJ ZA SKROPLJENJE DREVJA \$37.50
BICIKLI, dodatni gumij, sesalka
košarica in svetilka \$55.00

● ODPREMLJAMO TUDI PAKETE PO NAROČILU

● VAŠE LASTNE PAKETE

Kot ena najstarejših agencij smo odpremili v petih letih našega poslovanja, nad četrto milijono vreč moke, 65,000 standard paketov in na 80,000 vaših lastnih paketov, katere ste ali sami poslali ali prinesli v naše skladišče. Te številke jasno kažejo kakšen ugled in zaupanje uživa DOBROVOLJNI ODBOR med vami.

VAŽNO ZA TURISTE:

Na potu v Jugoslavijo ali za časa vašega potovanja, ne zamudite prilike, da se ustavite v našem uradu in skladišču v Trstu. Naši vam bodo radevolje šli na roke pri nabavi kot odpremi vseh posebnih stvari, ki jih želite poslati iz Trsta domov. NAŠ NASLOV V TRSTU: Porto Vecchio, Magazzino No. 4, Casella Postale 529, Trieste. Telefon: 23067.

NAJBOLJŠO POSLUGO VAM DAJE

DOBROVOLJNI ODBOR Inc.

245 WEST 18th STREET • NEW YORK 11, N. Y.
Phone: WATKINS 4-9016

Cable Address: DOBROVOL, New York • Federal Board Freight Forwarder, Certificate No. 551

BLAGO ZA MOSKE OBLEKE IN SUKNJE

z vsemi potrebščinami od \$28. do \$100.

Na vašo zahtevo vam pošljemo vzorec blaga.

Nova ponudba:

NECCHI ŠIVALNI STROJI

MODEL BF na nožni pogon \$159.50

MODEL BU na nožni pogon \$185.00

● RAZNE POTREBŠČINE